

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 191/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť akad. sochára Ľ. F., B., zastúpeného advokátom JUDr. A. B., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C/299/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť akad. sochára Ľ. F. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. decembra 2010 doručená sťažnosť akad. sochára Ľ. F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C/299/2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 28. septembra 2006 *„Návrh na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy“*, ktorým sa domáhal, aby okresný súd rozsudkom rozhodol, že sťažovateľ *«je neoprávnene evidovaný v materiáloch bývalej Štátnej bezpečnosti ako osoba „Dôverník“»*, uložil Ústavu pamäti národa ako odporcovi v 1. rade povinnosť *„odstrániť všetky údaje týkajúce sa údajnej spolupráce akad. sochára L. F. s bývalou Štb zo svojej evidencie ako aj všetky zverejnené údaje o jeho osobe nachádzajúce sa na internetovej stránke www.upn.gov.sk“* a zároveň uložil odporcom v 1. rade a Slovenskej informačnej službe (ďalej len „odporca v 2. rade“) povinnosť poskytnúť sťažovateľovi primerané zadost'učinenie vo forme verejného ospravedlnenia, ako aj peňažnú satisfakciu.

Sťažovateľ sa v podanej sťažnosti vyjadril, že od podania návrhu uplynuli viac ako 4 roky, počas ktorých nielenže okresný súd nevydal meritórne rozhodnutie, ale nenariadil vo veci samej ani pojednávanie.

V rámci svojej argumentácie sťažovateľ poukázal predovšetkým na to, že okresný súd nenariadil pojednávanie ani po jeho žiadosti *„o informáciu, čo bráni súdu, aby vo veci konal“*, ktorú mu adresoval 4. júla 2007. Až po uplynutí 12 mesiacov od podania návrhu pristúpil okresný súd k doručovaniu podaného návrhu odporcom.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa *„prvým procesným úkonom“* okresného súdu bolo uznesenie z 13. marca 2008, ktorým bol vyzvaný, aby špecifikoval petit návrhu. Ďalšie uznesenie okresného súdu z 9. apríla 2008, ktorým došlo k zastaveniu konania proti odporcovi v 2. rade, malo byť sťažovateľovi doručované až po uplynutí 6 mesiacov od jeho písomného vyhotovenia a takisto až po uplynutí obdobia viac 2 rokov od podania návrhu bola uskutočnená výzva na zaplatenie súdneho poplatku.

V roku 2009 sťažovateľ požiadal o určenie termínu pojednávania, okresný súd však podľa jeho vyjadrenia na túto žiadosť nereagoval. V období roka 2009 boli sťažovateľovi

doručené iba dve uznesenia, ktorými bol vyzvaný na odstránenie väd podania, pričom na druhú z výziev reagoval sťažovateľ 30. apríla 2010.

Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie formuloval v sťažnosti tento záver:

„Konaním, resp. nekonaním Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod č. k. 26C/299/2006, mi práve právo vyplývajúce z čl. 48 Ústavou Slovenskej republiky bolo odňaté, nakoľko spôsob, akým je konanie vedené, mi uberá nádej na právoplatné rozhodnutie vo veci a tým nádej na uspokojenie môjho oprávneného nároku na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Odo dňa podania návrhu vo veci samej uplynulo viac ako 51 mesiacov, čo je čas, ktorý objektívne prispel k sťaženiu mojej pozície, nehovoriac o stále sa prehlbujúcej morálnej, spoločenskej ako aj citovej ujme vzhľadom na pozadie celého konania.“

Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol vo veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C/299/2006, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietrahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6 000 €, ako aj trovy právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia

jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd štandardne (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04, III. ÚS 401/2008) považuje za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažnosť na postup súdu podanú podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi príslušného súdu. Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetrit všetky skutočnosti.

Účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať predsedovi príslušného súdu sťažnosť na prietahy v konaní je podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05, III. ÚS 401/2008). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba

za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je teda jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Sťažovateľ sa k otázke vyčerpania účinných právnych prostriedkov poskytovaných zákonom na ochranu jeho základných práv a slobôd v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde v sťažnosti nevyjadril. Ústavný súd zistil, že tieto sťažovateľ nerealizoval, a teda sťažnosť na postup súdu adresovanú predsedovi súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch v namietanom konaní okresného súdu dosiaľ nepodal.

Zároveň ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade sťažovateľa neboli preukázané ani také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mohli viesť k odpusteniu požiadavky na využitie účinných prostriedkov nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na existenciu procesnej prekážky pre meritórne rozhodovanie o tom, či v sťažovateľom označenom konaní okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu neprípustnosti.

Rovnaký záver zaujal ústavný súd aj k časti sťažnosti namietajúcej porušenie práva sťažovateľa na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ústavný súd v obsahu tohto práva a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nevidí zásadnú obsahovú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Nad rámec odôvodnenia svojho rozhodnutia ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom všeobecného súdu v označenom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2011